

L I G J
Nr.9197, datë 26.2.2004

**PËR RATIFIKIMIN E “KONVENTËS NR.171 “MBI PUNËN E NATËS”, 1990 TË ORGANIZATËS
NDËRKOMBËTARE TË PUNËS”**

Në mbështetje të neneve 78, 83 pika 1 dhe 121 pika 1 të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I
I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

Neni 1

Ratifikohet “Konventa nr.171 “Mbi punën e natës”, 1990 e Organizatës Ndërkombëtare të Punës”.

Neni 2

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin nr.4178, datë 23.3.2004 të Presidentit të Republikës së Shqipërisë, Alfred Moisiu

KONVENTA
MBI PUNËN E NATËS (NR.171)

Konferenca e Përgjithshme e Organizatës Ndërkombëtare të Punës, e thirrur në Gjenevë nga organi qeverisës i Zyrës Ndërkombëtare të Punës dhe e mbledhur në sesionin e 77 të saj, më 6 qershor 1990:

duke vënë re dispozitat e konventave dhe rekomandimeve ndërkombëtare të punës mbi punën e natës së fëmijëve dhe personave të rinj në moshë dhe veçanërisht klauzolat në Konventën dhe rekomandimin mbi punën e natës të personave të rinj (profesionet joindustriale, 1946, Konventën (Industriale) të punës së natës të personave të rinj (e riparë), 1948 dhe rekomandimin (bujqësor) të punës së natës së fëmijëve dhe personave të rinj, 1921;

duke vënë re dispozitat e konventave dhe rekomandimeve të punës ndërkombëtare mbi punën e natës së grave dhe veçanërisht klauzolat në Konventën e punës së natës (së grave) (e riparë), 1948 dhe protokollin e 1990 për sa më sipër, rekomandimin (bujqësor) të punës së natës së grave, 1921 dhe paragrafit 5 të rekomandimit të mbrojtjes së amësisë, 1952 dhe

duke vënë re dispozitat e Konventës (së punësimit dhe profesionit) së diskriminimit, 1958;

duke vënë re dispozitat e Konventës së mbrojtjes së amësisë (rishikuese), 1952;

duke vendosur mbi miratimin e disa propozimeve lidhur me punën e natës, e cila është pika e katërt në axhendën e sesionit;

duke vendosur që këto propozime do të marrin formën e një konvente ndërkombëtare,

miraton sot, më 26.6.1990 Konventën e mëposhtme, e cila mund të citohet si Konventa e punës së natës 1990.

Neni 1

Për qëllimet e kësaj Konvente:

a) Termi “punë nate” do të nënkuptojë të gjithë punën që kryhet gjatë një periudhe prej jo më pak se shtatë orë të njëpasnjëshme, duke përfshirë intervalin nga mesnata gjer më 5 të mëngjesit, që do të vendoset nga autoriteti kompetent pas konsultimit me organizatat më përfaqësuese të punësuesve dhe punëtorëve ose me marrëveshje të përbashkëta;

Konventa nuk kish hyrë në fuqi gjer më 1 shtator 1991.

b) Termi “punëtor nate” nënkupton një person të punësuar, puna e të cilit kërkon kryerjen e një numri të mjaftueshëm orësh të punës së natës që tejkalon kufirin e përcaktuar. Ky kufi do të fiksohet nga autoriteti kompetent i konsultimit me organizatat më kompetente të punësuesve dhe të punëtorëve me marrëveshje të përbashkëta.

Neni 2

1. Kjo Konventë u drejtohet të gjithë personave, përveç atyre të punësuar në bujqësi, blegtori, peshkim, transportin detar dhe lundrimin e brendatokës.

2. Një anëtar që ratifikon këtë Konventë, pasi të konsultohet me organizatat përfaqësuese përkatëse të punësuesve dhe të punëtorëve, mund të përjashtojë tërësisht ose pjesërisht nga fusha e veprimit të saj kategori të kufizuara punëtorësh, kur zbatimi i Konventës ndaj tyre do të nxirrte mjaft probleme të jashtëzakonshme.

3. Çdo anëtar që përfiton nga mundësia e ofruar në paragrafin 2 të këtij neni duhet që, në raportin e tij të aplikimit për në Konventë në nenin 22 të Kushtetutës së Organizatës Ndërkombëtare të Punës, të paraqesë kategoritë e veçanta të punëtorëve kësajsoj të përjashtuar dhe arsyet për përjashtimin e tyre. Gjithashtu duhet të përshkruajë të gjitha masat e marra që kanë si qëllim të zgjerojnë vazhdimisht dispozitat e Konventës për punëtorët përkatës.

Neni 3

1. Masa të veçanta që kërkohen nga natyra e punës së natës, që do të përfshijë si minimum, ata që përmenden në nenet 4 dhe 5, do të merren për punëtorët e natës, me qëllim që të mbrohet shëndeti i tyre, të ndihmohen për të mbuluar përgjegjësitë e tyre familjare dhe shoqërore, të krijohen mundësi për përparim profesional dhe t’i kompensojë ata siç e meritojnë. Masa të tilla do të merren gjithashtu në fushat e sigurisë dhe mbrojtjes së amësisë, për të gjithë punëtorët që kryejnë punë nate.

2. Masat që i referohen pragrafit 1 më sipër mund të zbatohen në mënyrë të vazhdueshme.

Neni 4

1. Me kërkesë të tyre punëtorët do të kenë të drejtë t’i nënshrohen një kontrolli mjekësor pa pagesë dhe të marrin këshilla, se si të pakësojnë ose të evitojnë problemet e shëndetit, që lidhen me punën e tyre:

a) përpara se të përcaktohen si punëtorë nate;

b) në intervale të rregullta gjatë kohës së mbajtjes së këtij përcaktimi;

c) nëse pësojnë probleme shëndeti gjatë këtij përcaktimi, që nuk shkaktohen nga faktorë të ndryshëm nga kryerja e punës së natës.

2. Me përjashtim të një vendimi paaftësie për punë nate, vendimet e përcaktimeve të tilla, nuk do t’u transmetohen të tjerëve, pa miratimin e punëtorëve dhe nuk do të përdoren në dëm të tyre.

Neni 5

Punëtorëve që kryejnë punë nate, do t’u ofrohen lehtësira të ndihmës së parë, duke përfshirë edhe parapërgatitje që, punëtorët, aty ku është e nevojshme, mund të çohen shpejt në një vend ku mund t’u ofrohet kurimi i përshtatshëm.

Neni 6

1. Punëtorët e natës, të pajisur me certifikatë si të papërshtatshme nga ana shëndetësore për punë nate, do të transferohen, kurdoherë kur kjo është e zbatueshme, në një punë të ngjashme për të cilën ata janë të aftë.

2. Nëse transferimi në një punë të tillë nuk është i realizueshëm, këtyre punëtorëve do t’u garantohen të njëjtat përfitime si punëtorëve të tjerë, që janë të paaftë të punojnë ose të sigurojnë punësim.

3. Një punëtori nate të certifikuar si përkohësisht i papërshtatshëm për punën e natës, do t'i jepet e njëjta mbrojtje kundër pushimit ose paralajmërimit për pushim, ashtu si dhe punëtorëve të tjerë që u ndalohet punësimi për arsye shëndeti.

Neni 7

1. Duhet të merren masa që të sigurojnë që një mundësi për punë nate është e vlefshme dhe për punëtorët gra, që do t'u lypet nevoja të kryejnë një punë të tillë:

a) para dhe pas lindjes, për një periudhë prej të paktën gjashtëmbëdhjetë javësh prej të cilave tetë javë do të jenë para datës së parashikuar të lindjes;

b) për periudha shtesë, në lidhje me të cilat paraqitet një certifikatë mjekësore, që deklaron se është e nevojshme për shëndetin e nënës ose të fëmijës:

i) gjatë shtatzënisë,

ii) gjatë një kohe të specifikuar pas lindjes së fiksuar, në përputhje me nënparagrafin (a) sipër, gjatësia e së cilës do të vendoset nga autoriteti kompetent pas konsultimit me organizatat më përfaqësuese të punësuesve dhe punëtorëve.

2. Masat e përmendura në paragrafin 1 të këtij neni mund ta përfshijë kalimin në punë dite, kur kjo është e mundur, klauzolën e përfitimit të sigurisë shoqërore ose të zgjatjes së lejes së lindjes.

3. Gjatë periudhës së përmendur në paragrafin 1 të këtij artikulli:

a) Një punëtorë grua nuk do të pushohet e as do t'i jepet paralajmërim për pushim, përveç arsyeve të përligjura që nuk lidhen me shtatzëninë ose lindjen.

b) E ardhura e një punëtorë grua do të mbahet në një nivel të mjaftueshëm për mbajtjen e vetes dhe të fëmijës së saj, në përputhje me një standard të përshtatshëm jetese. Kjo ruajtje e të ardhurës mund të sigurohet nga çdonjëra prej masave të radhitura në paragrafin 2 të këtij neni, nga masa të tjera të përshtatshme ose nga një kombinim i këtyre masave.

c) Një punëtorë grua nuk do të humbasë përfitimet, lidhur me statusin, vjetërsinë dhe mundësinë për ngritje në detyrë, e cila mund t'i bashkëngjisë një pozicion pune nate.

4. Klauzolat e kësaj pike nuk do të ndikojnë në zvogëlimin e mbrojtjes dhe përfitimeve që lidhen me lejen e lindjes.

Neni 8

Kompensimi për punëtorët e natës në formën e kohës së punës, pagesës ose përfitimeve të ngjashme do të shquajë natyrën e punës së natës.

Neni 9

Punëtorëve të natës, dhe kur është e nevojshme dhe atyre që kryejnë punë nate, do t'u ofrohen shërbime shoqërore të përshtatshme.

Neni 10

1. Para se të paraqesin planet e punës që kërkojnë shërbimet e punëtorëve të natës, punësuesi do të konsultohet me përfaqësuesit e punëtorëve që kanë të bëjnë me detajet e planeve të tilla, formave të organizimit të punës së natës që i përshtaten sa më mirë ndërmarrjes dhe personelit, si dhe me masat shëndetësore profesionale dhe shërbimet shoqërore që kërkohen. Në ndërmarrjet që punësojnë punëtorët e natës, ky konsultim duhet të ndodhë rregullisht.

2. Për qëllimet e këtij neni "përfaqësuesit e punëtorëve" do të thotë persona që njihen si të tillë nga ligji e praktika kombëtare, në përputhje me Konventën e përfaqësuesve të punëtorëve, 1971.

Neni 11

1. Dispozitat e kësaj Konvente mund të implementohen nga ligje ose rregullore, marrëveshje të përbashkëta, vendime të arbitrave apo vendime gjyqi, një kombinim i këtyre mjeteve ose me ndonjë mënyrë tjetër që shkon me kushtet dhe praktikat kombëtare. Përderisa atyre nuk u është dhënë fuqi nga

mënyra të tjera, ato do të zbatohen me ligje dhe rregullore.

2. Kur dispozitat e kësaj Konvente zbatohen nga ligje ose rregullime duhet që të bëhen konsultime me organizatat më përfaqësuesve të organizatave të punësuesve dhe punëtorëve.

Nenet 12-19
Dispozitat standarde finale

Standardi i dispozitave të fundit

1. Ratifikimet

Ratifikimet zyrtare të kësaj Konvente do t'i komunikohen Drejtorit të Përgjithshëm të Zyrës së Punës për regjistrim.

2. Hyrja në fuqi

1) Kjo Konventë do të ketë fuqi vetëm mbi ata anëtarë të Organizatës Ndërkombëtare të Punës, ratifikimet e të cilëve janë regjistruar nga drejtori i përgjithshëm.

2) Kjo do të hyjë në fuqi 12 muaj pas datës kur ratifikimi i dy anëtarëve është regjistruar nga drejtori i përgjithshëm.

3) Pas kësaj, kjo Konventë do të hyjë në fuqi për çdo anëtar, 12 muaj pas datës që është regjistruar ratifikimi.

3. Denoncimi

1) Një anëtar që ka ratifikuar këtë Konventë mund ta denoncojë atë, kur kanë mbaruar dhjetë vjet që prej datës kur Konventa ka hyrë në fuqi për herë të parë, me një dokument drejtuar Drejtorit të Përgjithshëm të Zyrës Ndërkombëtare të Punës për regjistrim.

Denoncime të tilla nuk do hyjnë në fuqi para një viti që prej datës së regjistrimit të tyre.

2) Çdo anëtar që ka ratifikuar Konventën dhe brenda vitit që pason skadimin e periudhës dhjetëvjeçare të përmendur në paragrafin paraardhës, nuk ushtron të drejtën e denoncimit që i jepet nga ky nen, do të jetë i lidhur edhe për dhjetë vjet të tjera, dhe pas kësaj mund ta denoncojë këtë Konventë në mbarimin e çdo periudhe prej dhjetë vjetësh, nën kushtet e dhëna në këtë nen.

4. Njoftim i ratifikimit të anëtarëve

1) Drejtori i Përgjithshëm i Zyrës Ndërkombëtare të Punës do të njoftojë të gjithë anëtarët e Organizatës Ndërkombëtare të Punës për regjistrimin e të gjitha ratifikimeve dhe denoncimeve që i janë komunikuar nga anëtarët e Organizatës.

2) Gjatë vënies në dijeni të anëtarëve të Organizatës për regjistrimin e ratifikimit të dytë që i është komunikuar, Drejtori i Përgjithshëm do t'u tërheqë vëmendjen anëtarëve të Organizatës për datën që Konventa do të hyjë në fuqi.

5. Komunikimi me Kombet e Bashkuara

Drejtori i Përgjithshëm i Zyrës Ndërkombëtare të Punës do t'i komunikojë Kryetarit të Përgjithshëm të Kombeve të Bashkuara të regjistrimit, në përputhje në nenin 102 të Kartës së Kombeve të Bashkuara, një raport të hollësishëm për të gjitha ratifikimet dhe aktet e denoncimit të regjistruara nga ai në përputhje me dispozitat e neneve pararendëse.

6. Shqyrtimi i rishikimit

Në raste që mund ta quajë të arsyeshme, Trupi Qeverisës i Zyrës Ndërkombëtare të Punës do t'i paraqesë konferencës së përgjithshme një raport mbi mbarëvajtjen e kësaj Konvente dhe do të shqyrtojë vullnetin për të vendosur në axhendën e konferencës, çështjen e rishikimit tërësor ose të pjesshëm.

Vini re: Në konventat me numra: 1-98 kjo klauzolë luante rolin e raporteve të Trupit Qeverisës më çdo dhjetë vjet pas hyrjes në forcë. Ajo u zëvendësua në këto konventa me tekstin e tanishëm, sipas kushteve të Konventës së Rishikimit të neneve finale, 1961 (Nr.116).

7. Efektet e Konventës rishikuese

1. Nëse konferenca do të miratonte një konventë të re që do të rishikonte këtë Konventë tërësisht ose pjesërisht, atëherë vetëm përveç rasteve kur konventa e re e parashikon ndryshe:

a) ratifikimi nga një anëtar i konventës së re së rishikuar do të sjellë ipso jure denoncimin e menjëhershëm të kësaj Konvente, pavarësisht dispozitave të nenit 3 më sipër, asaj se ku dhe kur Konventa rishikuese e re duhet të ketë hyrë në forcë;

b) që prej datës kur konventa e re e rishikuar do të hyjë në fuqi, kjo Konventë do të pushojë së

qeni e hapur për ratifikimet e anëtarëve.

2. Kjo Konventë sidoqoftë, do të qëndrojë në fuqi me formën dhe përmbajtjen aktuale për ata anëtarë që e kanë ratifikuar, por s'kanë ratifikuar konventën e riparë.

Vini re: Kjo klauzolë nuk shfaqet në konventat nr.1-26. Konventat nr.27-33 nuk përmbajnë fjalët “atëherë, vetëm përveç rasteve kur konventa e re e parashikon ndryshe”.

8. Tekstet e besueshme

Versionet në anglisht dhe frëngjisht të teksteve të kësaj Konvente janë njësoj të besueshme.

Vini re: Në konventat nr.1-67 kjo klauzolë lexon “Tekstet angleze, franceze do të jenë autentike”.

Dixhitalizuar nga Qendra për Çështjet e Informimit Publik, INFOÇIP
www.infocip.org
www.vendime.al